

Asia	Tekijänoikeus kirjalliseen teokseen, tekijänoikeuden siirtyminen
Hakija	A
Annettu	Helsingissä 10.5.1999

Selostus asiasta

Filosofian kandidaatti A (jäljempänä hakija) on 18.1.1999 päivätyllä kirjeellään pyytänyt tekijänoikeusneuvoston lausuntoa riita-asiassa, joka on syntynyt hakijan ja X ry:n välillä.

Lausuntopyynnöstä ilmenee, että hakija on kuulunut edellä viitatus pitäjäseuran johtokuntaan. Hän on tällöin osallistunut yli kahden vuoden ajan neljä jäsentä käsittävän työryhmän työhön, jossa on suunniteltu teosta Tynkä-Korpiselän kylien (entisestä Korpiselän pitäjästä sotien jälkeisessä rauhassa Suomen puolelle jääneet viisi kylää) vaiheista toisen maailmansodan jälkeen. Hakija on sittemmin kirjoittanut teoksen käsikirjoituksen.

Hakija kertoo, että teoksen aikaansaaminen on edellyttänyt haastattelujen tekemistä ja paneutumista muun muassa kuntien ja seurakuntien arkistoihin. Siten se on edellyttänyt myös matkustamista. Pitäjäseuran johtokunta on 17.11.1996 pidetyssä kokouksessaan päättänyt korvata hakijalle asiassa aiheutuneita kuluja. Päätöksessä on todettu, että palkkiota työstä ei makseta. Pitäjäseura on maksanut vuoden 1997 alussa hakijan kuluja kahdeksan tuhannen markan verran.

Lausuntopyynnöstä ilmenee, että pitäjäseura on hakenut edellä tarkoitettun kirjan kustantamiseen apurahaa Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiöltä. Hakijan mukaan tuossa hakemuksessa on vahvistettu kirjoitettavan kirjan sisältö yksityiskohtaisesti.

Lausuntopyynnöstä ilmenee, että hakija on esittänyt pitäjäseuralle kustannussopimuksen tekemistä kirjasta. Pitäjäseura on 20.4.1997 päättänyt painattaa teoksen, jos asialle järjestyy rahoitus. Lausuntopyynnön mukaan pitäjäseura ei kuitenkaan ole ryhtynyt toimenpiteisiin kustannussopimuksen tekemiseksi.

Lausuntopyynnön mukaan valmis käsikirjoitus "Kaistale kaunista Karjalaa" on esitetty pitäjäseuran johtokunnalle heinäkuussa 1997. Johtokunnan puheenjohtaja on tällöin esittänyt huomattavia muutoksia kirjan sisältöön. Kokouksen, joka on pidetty 20.7.1997, pöytäkirjan mukaan käsikirjoitusluonnoksen on kuitenkin todettu olevan melko

valmis. Pöytäkirjaan on merkitty muun muassa, että "kirjan kustannukseen ei yhdistyksellä tämän näkemyksen mukaan ole varoja, koska avustushakemukset eivät tuottaneet odotettua tulosta". Jatkotoimista kirjan suhteen on todettu neuvoteltavan kirjan kirjoittajan kanssa. Hakija kertoo eronneensa pitäjätseuran johtokunnasta.

Lausuntopyynnöstä ilmenee, että pitäjätseura on päättänyt lopettaa kirjahankkeen toistaiseksi. Käsikirjoitusluonnos ja valokuvat sekä muu aineisto on edellytetty palautettavaksi arkistointia varten. Siinä tapauksessa, että aineistoa ei palautettaisi, on pitäjätseura edellyttänyt, että tekijä palauttaa hänelle maksetut kulukorvaukset.

Hakija kertoo kirjoittaneensa uuden käsikirjoituksen "Juuriltaan reväistyt" joka, samoin kuin kirjoitus "Kaistale kaunista Karjalaa", kertoo Tynkä-Korpiselän kylien vaiheista toisen maailmansodan jälkeen. Hakijan näkemyksen mukaan "Juuriltaan reväistyt" on eri teos kuin "Kaistale kaunista Karjalaa". Hakija on uuden käsikirjoituksen tehtyään ollut yhteydessä pitäjätseuraan tiedustellakseen haluaisiko pitäjätseura neuvotella kirjoituksen "Kaistale kaunista Karjalaa" kustantamisesta. Vastauksessaan hakijan tiedusteluun pitäjätseura on todennut, että "kyseisen käsikirjoitusluonnoksen käytöstä eli hyödyntämisestä ei ole päätetty eikä keskusteltu. Edellä mainittu aineisto on ollut arkistoituna toistaiseksi, ei kenenkään käytössä." Hakija on saanut tietoonsa myös sen, että pitäjätseura oli sopinut erään toisen henkilön kanssa yhtä Tynkä-Korpiselän kylää koskevan kirjan kirjoittamisesta.

Hakija kertoo, että hän on painattanut kirjan "Juuriltaan reväistyt" omakustanteena marraskuussa 1998. Pitäjätseura on tammikuussa 1999 lähettänyt hakijalle kirjeen, jossa se on muun muassa ilmoittanut perivänsä hakijalta takaisin vuoden 1997 aikana maksamansa kulukorvaukset, koska hakija on julkaissut pitäjätseuralle korvausta vastaan kokoamansa kirja-aineiston uudessa kirjassaan. Lisäksi kirjeestä ilmenee, että pitäjätseura on lupautunut palauttamaan hakijan kirjoittaman kirjaluonnoksen kulukorvausten palauttamisen jälkeen. Pitäjätseura on kirjeessään todennut, että hakijan käsikirjoitusluonnos on puutteellinen eikä kata täydellisesti todellista Tynkä-Korpiselän historiaa vuosilta 1940-1995.

Hakija kysyy tekijänoikeusneuvostolta, onko hänellä ollut ja onko hänellä edelleen tekijänoikeus käsikirjoitukseen "Kaistale kaunista Karjalaa". Hakija kertoo, että käsikirjoitus on pitäjätseuran hallussa. Hakija tiedustelee myös, onko pitäjätseuralalla oikeutta vaatia kulukorvauksia palautettaviksi.

Lausuntopyyntöön on liitetty 25.10.1998 päivätty pitäjätseuran selvitys asiasta, edellä viitattu apurahahakemus liitteineen, pöytäkirja 20.7.1997 pidetystä pitäjätseuran kokouksesta, ote 16.11.1997 pidetyn pitäjätseuran kokouksen pöytäkirjasta, 19.11.1997 ja 12.10.1998 päivätty kirjeet hakijalta pitäjätseuralle sekä pitäjätseuran sihteeri-rahastonhoitajan B:n 23.8.1998 ja 5.1.1999 päivämäärät kirjeet hakijalle.

Pitäjäseuran taholta annetusta, 25.10.1998 päiväystä selvityksestä ilmenee muun muassa, että pitäjäseurassa on keskusteltu kirjahankeesta useiden vuosien aikana. Pitäjäseura on 17.11.1996 päättänyt aloittaa Tynkä-Korpiselän historiaan liittyvän aineiston keräämisen kirjaa varten. Hakija on valittu aineiston kokoajaksi. Kulujen korvaamisesta hakijalle ilmenee sovitun muun muassa se, että viimeinen osa korvauksista maksetaan, kun kirjahanke on valmis painettavaksi. Pitäjäseura on 20.4.1997 päättänyt painattaa kirjan, jos sille järjestyy rahoitus. Pitäjäseura on 20.7.1997 päättänyt lopettaa kirjahankkeen toistaiseksi.

Hakija on täydentänyt lausuntopyyntöään 18.2.1999 päivätyllä kirjeellä. Täydennyksessä hakija kertoo haluavansa tiivistää 18.1.1999 päivätyssä lausuntopyynnössä esittämiään kysymyksiä. Hakija kertoo haluavansa tietää

1. katsotaanko hänen käsikirjoituksensa "Kaistale kaunista Karjalaa" teokseksi,
2. onko hänellä tekijänoikeus tuohon käsikirjoitukseen, ja
3. onko teos "Juuriltaan reväistyt" eri teos kuin edellä viitattu käsikirjoitus.

Hakija kertoo käyttäneensä kirjan "Juuriltaan reväistyt" kokoamisessa soveltaen hyväkseen edellä viitattuun käsikirjoitukseen kokoamaansa tekstiaineistoa. Hakija kertoo kuitenkin muuttaneensa tekstiaineistoa monista kohdista ja hankkineensa haastatteluilla ja uusien lähteiden avulla uutta tietoa. Lisäksi hakija kertoo, että hän on taittanut kirjan ja suunnitellut sen kuvituksen.

Lausuntopyynnön täydennykseen on liitetty kirjoitus "Kaistale kaunista Karjalaa" ja kirja "Juuriltaan reväistyt".

Vastine

X ry on toimittanut tekijänoikeusneuvostolle 3.3.1999 päivätyin vastineen lausuntopyynnön ja sen täydennyksen johdosta. Vastineessa kerrotaan pitäjäseuran näkemys tapahtumien kulusta. Vastineesta ilmenee muun muassa, että lausuntopyynnön hakija on oma-aloitteisesti, ilman pyyntöä tai asiasta tehtyä päätöstä, alkanut kirjoittaa käsikirjoitusluonnosta. Pitäjäseuran mukaan kirjan sisältöä ei ole vahvistettu apurahahakemuksen yhteydessä. Haettua apurahaa ei ole saatu. Seuran mukaan apurahan saanti oli edellytys kirjan painatukselle. Pitäjäseuran mukaan kirjahanke on keskeytetty, koska hakija on kieltäytynyt tekemästä käsikirjoituksen muutoksia.

Vastineesta käy ilmi, että kirjahanke on aloitettu uudelleen kesällä 1998.

Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että sillä on tekijänoikeuslain 55 §:n nojalla toimivalta antaa lausuntoja tekijänoikeuslain soveltamisesta. Tekijänoikeusneuvosto ei voi ottaa kantaa lausuntopyynnössä tarkoitettujen osapuolten asemaan laajemmin kuin se neuvoston toimivallan puitteissa on mahdollista.

Tekijänoikeus syntyy teoksen tekijälle. Tekijä voi luovuttaa tekijänoikeuksiaan toiselle. Tekijänoikeuslaki sisältää säännöksiä tekijänoikeuden luovutuksesta. Nämä säännökset ovat suurelta osin tahdonvaltaisia eli tulevat sovellettaviksi vain, jos tekijä ja sopimuksen toinen osapuoli eivät ole sopineet toisin. Osapuolet voivat siten keskinäisillä oikeustoimillaan vaikuttaa olennaisesti siihen, mitä tekijänoikeuksia ja missä laajuudessa kullakin taholla on käytettävissään.

Tekijänoikeuslaissa ei ole asetettu tekijänoikeuden luovutukselle määrämuotoa. Tekijänoikeuksia voidaan luovuttaa nimenomaisilla kirjallisilla tai suullisilla sopimuksilla. Lisäksi oikeudet voivat siirtyä joissakin tilanteissa ilman, että tekijänoikeuden siirtymisestä olisi niissä nimenomaisesti sovittu.

Kysymys siitä, onko tiettyjen osapuolten välille syntynyt tekijänoikeuden luovutusta käsittävä sopimus ja siitä, minkä sisältöinen jokin syntynyt sopimus on, ratkeavat viime kädessä asiassa esitettävän näytön arvioinnin kautta.

Sopimusten tulkinta ja näyttökysymysten ratkaiseminen eivät kuulu tekijänoikeusneuvoston toimivaltaan. Tämän vuoksi tekijänoikeusneuvosto ei voi ratkaista sitä, onko tiettyjen osapuolten välille syntynyt tekijänoikeuden luovutusta sisältävä sopimus eikä sitä, minkä sisältöinen jokin syntynyt sopimus on. Tämä rajoittaa tekijänoikeusneuvoston mahdollisuutta vastata hakijan lausuntopyynnössään esittämään kysymykseen numero kaksi. Vastauksessaan tuohon kysymykseen tekijänoikeusneuvosto selvittää ennen kaikkea sitä, millaisia säännöksiä tekijänoikeuslakiin sisältyy asian arvioimiseksi tekijänoikeudelliselta kannalta.

Tekijänoikeusneuvosto on edellä selostetuin huomautuksin käsitellyt lausuntopyynnön ja esittää lausuntonaan seuraavan.

Tekijänoikeudesta

Tekijänoikeuslain (404/1961) 1 §:n mukaan sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on teoksen tekijänoikeus. Kirjallisina teoksina suojataan sekä kaunokirjallisia että selittäviä kirjallisia esityksiä. Taiteellisina teoksina suojataan muun muassa valokuvateoksia ja muita kuvataiteen tuotteita.

Teoksella tekijänoikeudellisessa merkityksessä tarkoitetaan henkisen luomistyön tuotetta. Kirjallinen tai taiteellinen tuote on tekijänoikeudella suojattu, jos sitä voidaan pitää tekijänsä luovan työn omaperäisenä tuloksena. Tällöin se niin sanotusti ylittää teoskynnyksen eli saavuttaa teostason. Suojan edellytyksenä ei ole muita erityisiä vaatimuksia. Esimerkiksi tuotteen kirjallisella tai taiteellisella tasolla ei ole merkitystä, ei myöskään sen aikaansaamiseksi vaaditulla työ- tai tietomäärällä. Myös käytännöllistä käyttötarkoitusta toteuttava tuote voi olla teos. Erään teosharkinnassa apuna käytetyn määritelmän mukaan teoskynnys ylittyy, jos voidaan olettaa, ettei kukaan muu vastaavaan työhön ryhtyessään olisi tehnyt samanlaista teosta. Ratkaisu teoskynnyksen ylittymisestä tehdään tapauskohtaisella harkinnalla.

Useat kirjalliset tuotteet heijastavat tekijänsä persoonallisuutta ja ovat siten teoksia. Niin sanotun teoskynnyksen alapuolelle voivat kuitenkin jäädä esimerkiksi lyhyet uutiset, tavanomaiset ilmoitukset ja yksittäiset virkkeet.

Tekijänoikeus ei suojaa ideoita ja yleisiä periaatteita sellaisenaan. Tekijänoikeus ei suojaa myöskään teoksen aihetta tai aiheen käsittelyä ohjaavaa metodologiaa taikka teoksen sisältämiä tietoja sellaisenaan. Sen sijaan tekijänoikeus suojaa sitä omaperäistä ilmenemismuotoa, joka tietyllä idealle, periaatteelle tai aiheelle on annettu.

Tekijänoikeuden sisällöstä säädetään tekijänoikeuslain 2 ja 3 §:ssä. Lain 2 §:ssä säädetään tekijän taloudellisista oikeuksista ja 3 §:ssä tekijän moraalisisista oikeuksista. Lain 2 §:n mukaan tekijällä on yksinomainen oikeus määrätä teoksen kappaleiden valmistamisesta ja teoksen yleisön saataviin saattamisesta sekä muuttamattomassa että muutetussa muodossa.

Lain 3 §:n mukaan tekijä on ilmoitettava hyvän tavan mukaisesti, kun teoksesta valmistetaan kappale tai teos kokonaan tai osittain saatetaan yleisön saataviin. Lisäksi säännöksessä kielletään teoksen muuttaminen tekijän kirjallista tai taiteellista arvoa tai omalaatuisuutta loukkaavalla tavalla sekä teoksen saattaminen yleisön saataviin tekijää sanotuina tavoin loukkaavassa muodossa tai yhteydessä.

Tekijänoikeus syntyy teoksen luoneelle luonnolliselle henkilölle, teoksen tekijälle. Teos voidaan luoda myös useiden henkilöiden yhteistyönä. Tällainen useiden tekijöiden luovista panoksista muodostuva teos voi olla joko yhteisteos tai yhteenliitetty teos. Yhteisteoksesta säädetään tekijänoikeuslain 6 §:ssä. Sen mukaan kahden tai useamman tekijän yhdessä luomaan teokseen, jossa tekijöiden osuudet eivät muodosta itsenäisiä teoksia, on tekijöillä tekijänoikeus yhteisesti. Kullakin heistä on kuitenkin valta vaatimusten esittämiseen oikeuden loukkauksen johdosta. Yhteenliitetty teos on kyseessä silloin, kun tekijöiden panokset kokonaisuudesta ovat toisistaan erotettavissa. Tällöin kukin tekijöistä määrää muista riippumatta vain omasta osuudestaan. Tekijänoikeuslaissa ei ole erityisesti yhteenliitettyjä teoksia koskevia säännöksiä.

Tekijänoikeuslain 43 §:n mukaan tekijänoikeus on voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut tekijän kuolinvuodesta.

Tekijänoikeuslain 5 luvussa säädetään eräistä tekijänoikeutta lähellä olevista oikeuksista. Valokuvat, jotka eivät ole teoksia, saavat tekijänoikeuslain 5 lukuun sisältyvän 49 a §:n mukaista suojaa. Lain 49 a §:n 1 momentin mukaan valokuvaajalla on yksinomainen oikeus määrätä valokuvasta, muuttamattomana tai muutettuna, valmistamalla siitä kappaleita sekä näyttämällä sitä julkisesti.

Tekijänoikeuden siirtymisestä

Tekijänoikeus syntyy aina teoksen luoneelle luonnolliselle henkilölle, teoksen tekijälle. Tekijä voi luovuttaa tekijänoikeuksiaan toiselle, myös oikeushenkilölle. Esimerkiksi rekisteröity yhdistys on oikeushenkilö. Tekijänoikeuden siirtämisestä säädetään tekijänoikeuslain 3 luvussa. Luku sisältää tekijänoikeuden luovutusta koskevia yleisiä säännöksiä ja tiettyjä luovutustilanteita koskevia yksityiskohtaisempia säännöksiä.

Yleisten tekijänoikeuden luovutusta koskevien säännösten mukaan tekijä voi luovuttaa taloudelliset oikeutensa kokonaan tai osittain. Moraalisista oikeuksistaan tekijä voi luopua laadultaan ja laajuudeltaan rajoitettua teoksen käyttämistä varten. Teoksen kappaleen luovutukseen ei, tilauksesta valmistettua muotokuvaa koskevin poikkeuksin, sisälly tekijänoikeuden luovutusta. Ellei toisin ole sovittu, ei se, jolle tekijänoikeus on luovutettu, saa muuttaa teosta eikä luovuttaa samaansa oikeutta toiselle. Jos oikeus kuuluu liikkeelle, sen saa kuitenkin luovuttaa liikkeen tai sen osan luovutuksen yhteydessä. Tekijänoikeuden luovutuksesta tehdyn sopimuksen kohtuuttoman ehdon sovitteluun sovelletaan varallisuus oikeudellisista oikeustoimista annettua lakia.

Tekijänoikeuslaissa ei ole säädetty tekijänoikeuden luovutukselle määrämuaotoa. Oikeuksia voidaan siirtää nimenomaisella kirjallisella tai suullisella sopimuksella. Lisäksi oikeudet voivat siirtyä joissakin tilanteissa niin sanotulla hiljaisella sopimuksella eli ilman, että tekijänoikeuden siirtymisestä olisi niissä nimenomaisesti sovittu.

Tekijänoikeus syntyy teoksen tekijälle silloinkin, kun teos luodaan toimeksiantosuhteessa. Jos toimeksiantosuhteessa tehtyyn teokseen olevien taloudellisten oikeuksien siirtymisestä ei ole nimenomaisesti sovittu, joudutaan tapauskohtaisesti harkitsemaan, ovatko oikeudet ilman nimenomaista sopimistakin siirtyneet mahdollisesti kokonaan tai osittain toimeksiantajalle. Harkinnassa kiinnitetään huomiota esimerkiksi toimeksiantosuhteen tarkoitukseen ja teoksen tavanomaiseen käyttötapaan toimeksiantajan toimialalla.

Tekijänoikeuslain 3 luku sisältää kustannussopimuksia koskevia yksityiskohtaisempia säännöksiä. Nämä sisältyvät lain 31-38 §:ään. Lain

27 §:n 3 momentista ilmenee, että 31-38 §:ää sovelletaan vain, jos osapuolten välillä ei ole sovittu toisin.

Tekijänoikeuslain 31 §:n mukaan kustannussopimuksella tekijä luovuttaa kustantajalle oikeuden painamalla tai sen kaltaista menetelmää käyttäen monistaa ja julkaista kirjallisen tai taiteellisen teoksen. Käsikirjoitus tai muu teoksen kappale, jonka mukaan teos on monistettava, jää tekijän omaksi. Lain 32 § sisältää säännökset siitä, kuinka suuren painoksen kustantaja saa julkaista.

Lain 33-36 § sisältävät säännöksiä kustantajan velvollisuuksista kustannussopimussuhteessa. Lain 33 §:n mukaan kustantajan on julkaistava teos kohtuullisessa ajassa, tavanmukaisesti huolehdittava sen levittämisestä sekä saatettava julkaiseminen loppuun menekin ja muiden asianhaarojen edellyttämässä laajuudessa. Jos kustantaja laiminlyö velvollisuutensa, tekijällä on oikeus purkaa sopimus ja pitää saamansa palkkio. Tekijällä on oikeus myös korvaukseen vahingosta, jota palkkio ei peitä.

Lain 34 §:ssä määritellään kohtuullinen julkaisemisaika. Jos teosta ei ole julkaistu kahden tai, kysymyksen ollessa sävellysteoksesta, neljän vuoden kuluessa siitä, kun tekijä on luovuttanut täydellisen käsikirjoituksen tai muun monistettavan kappaleen, on tekijällä, vaikka kustantaja ei ole syyllistynyt laiminlyöntiin, oikeus purkaa sopimus ja pitää saamansa palkkio. Laki on sama, jos teos on myyty loppuun ja kustantajalla on oikeus uuden painoksen julkaisemiseen, mutta hän ei vuoden kuluessa siitä, kun tekijä on häneltä pyytänyt sellaista julkaisemista, käytä sanottua oikeuttaan.

Lain 37 §:ssä säädetään kustantajan yksinoikeudesta. Tekijä ei saa uudelleen julkaista teosta siinä muodossa ja sillä tavoin kuin sopimuksessa on tarkoitettu, ennen kuin painos tai painokset, joiden julkaisemiseen kustantajalla on oikeus, on myyty loppuun. Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että niin kauan kuin kustantajan yksinoikeus on voimassa, tekijä ei ole oikeutettu julkaisemaan teostaan niin sanottuna omaplagiaattinaan eli epäoleellisin muutoksin tehtynä mukailuna (esimerkiksi T.M. Kivimäki, Uudet tekijänoikeus- ja valokuvauslait, 1966, s. 134).

Tekijänoikeusneuvosto on käsitellyt tekijänoikeuden siirtymistä muun muassa lausunnoissaan 1993:2 ja 1996:12. Tuomioistuinkäytännössä on tekijänoikeuden siirtymistä koskenut esimerkiksi korkeimman oikeuden ratkaisu 1977 II 85.

Tekijänoikeudet kirjoitukseen "Kaistale kaunista Karjalaa"

1. Vastaus hakijan kysymykseen siitä, katsotaanko hänen käsikirjoituksensa "Kaistale kaunista Karjalaa" teokseksi:

Tekijänoikeusneuvostolle toimitettu kirjoitus "Kaistale kaunista Karjalaa" on A4-kokoiselle paperiarkille painettu 124 sivua käsittävä kuvaus Ruhovaaran, Mannervaaran, Saaroisten, Hoilolan ja Saarivaaran kylien vaiheista toisen maailmansodan jälkeen. Tekijänoikeusneuvosto katsoo, että kirjoitus kokonaisuutena ilmentää tekijänsä luovuutta ja sitä voidaan siten pitää teoksena.

2. Vastaus hakijan kysymykseen siitä, onko hänellä tekijänoikeus edellä viitattuun kirjoitukseen:

Tekijänoikeus syntyy aina teoksen luoneelle luonnolliselle henkilölle, teoksen tekijälle. Tekijänoikeus syntyy teoksen tekijälle myös esimerkiksi silloin, kun teos luodaan toimeksiannon perusteella. Teoksen tekijä on se, jonka luova panos teoksessa ilmenee.

Saadun selvityksen mukaan pitäjäseuran kirjahanketta on suunniteltu neljä jäsentä käsittäneessä työryhmässä. Tarkempaa selvitystä ei ole siitä, minkälaitaista työryhmän suunnittelutyö on ollut. Jos työryhmässä tehty työ on käsittänyt esimerkiksi taustamateriaalin keräämisen suunnittelua ja kirjoitettavan kirjan suunnittelua yleisellä tasolla, ja käsikirjoituksen varsinaisesta kirjoittamisesta - kirjallisen kokonaisuuden antamisesta kerätylle aineistolle - on vastannut yksin hakija, on hakijalle ainoana tekijänä syntynyt tekijänoikeus kirjoitukseen "Kaistale kaunista Karjalaa" kokonaisuutena.

Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että siltä osin kuin kirjoitukseen "Kaistale kaunista Karjalaa" sisältyy muiden kuin hakijan kirjoittamia osuuksia, tekijänoikeudet osuuksiin ovat syntyneet niiden tekijöille.

Lausunnossa edellä selostetuista syistä johtuen tekijänoikeusneuvosto ei voi ratkaista sitä, onko hakijalla edelleen tekijänoikeudet kysymyksessä tarkoitettuun kirjoitukseen. Neuvosto tyytyy tässä yhteydessä toteamaan, että hakijalla on edelleen tekijänoikeudet kirjoitukseen siltä osin kuin hän ei ole luovuttanut niitä pois nimenomaisella kirjallisella tai suullisella sopimuksella taikka siltä osin kuin oikeuksien ei voida katsoa siirtyneen häneltä pois niin sanotulla hiljaisella sopimuksella. Tekijänoikeuslain 27 §:n 2 momentin mukaan teoskappaleen luovutus sinänsä ei sisällä tekijänoikeuden luovutusta.

Jos hakijan ja pitäjäseuran välille katsottaisiin syntyneen tekijänoikeuden luovutusta sisältävä kustannussopimus eikä osapuolten välillä katsottaisi muuta sovitun, sopimuksen sisällön arvioimisessa vaikuttaisivat tekijänoikeuslain 31-38 §. Tekijänoikeusneuvosto on edellä tekijänoikeuden siirtymistä koskevassa luvussa selostanut näiden säännösten sisältöä.

3. Vastaus hakijan kysymykseen siitä, onko teos "Juuriltaan reväistyt" eri teos kuin käsikirjoitus "Kaistale kaunista Karjalaa":

Verrattaessa kirjaan "Juuriltaan reväistyt" sisältyvää varsinaista kirjallista osuutta kirjoitukseen "Kaistale kaunista Karjalaa" tekijänoikeusneuvosto katsoo, että kirjoitusten rakenne yleisellä tasolla on hyvin suurelta osin sama. Näin on siitä huolimatta, että uuteen kirjoitukseen on muutettu joidenkin kappaleiden paikkaa ja että uuteen kirjoitukseen on lisätty pari uutta kappaletta.

Kirjoituksiin sisältyviä kappaleita lähemmin tarkasteltaessa voidaan todeta, että niissä on joitakin eroja. Kappaleet on otsikoitu eri tavoin. Uudesta kirjoituksesta on jätetty pois joitakin aikaisemman kirjoituksen vastaaviin kappaleisiin sisältyneitä osuuksia. Uuteen kirjoitukseen on toisaalta myös lisätty joitakin osuuksia. Asioiden ilmaisutapoja on jonkin verran muutettu. C:n kirjoituksen Tynkä-korpiselän ortodokseista korvaa uudessa kirjoituksessa samaa aihetta käsittelevä hakijan kirjoitus. Edellä mainituista eroista huolimatta voidaan kirjoituksia kokonaisuutena arvioitaessa todeta, että ne ovat yksittäisten kappaleiden rakenteen ja asioiden ilmaisutavan osalta keskenään hyvin samanlaiset.

Teos "Kaistale kaunista Karjalaa" on kirjallinen teos. Kirja "Juuriltaan reväistyt" puolestaan sisältää varsinaisen kirjallisen osuuden lisäksi kansikuvapiirroksen, karttapiirroksen sekä valokuvia kuvateksteineen. Kirja on piirrosten, valokuvien ja niiden kuvatekstien sekä varsinaisen kirjallisen osuuden yhteenliittämällä aikaansaatu kokonaisuus. Edellä viitatus kirjain eri elementit ovat kuitenkin selkeästi toisistaan erotettavissa, eikä piirrosten ja valokuvaosuuksien lisääminen ole vaikuttanut varsinaisen kirjallisen osuuden muotoon sinänsä.

Tekijänoikeusneuvosto katsoo, että teos "Juuriltaan reväistyt" on piirroksista, valokuvista ja niiden kuvateksteistä sekä varsinaisesta kirjallisesta osuudesta muodostuva yhteenliitetty teos, johon sisältyvää kirjallista osuutta voidaan kokonaisuutena arvioiden pitää teoksen "Kaistale kaunista Karjalaa" kappaleena. Tekijänoikeusneuvosto katsoo, että kirjassa on toisinnettu hakijan aikaisempi kirjoitus kokonaisuutena arvioiden tekijänoikeudellisesti epäolennaisin muutoksin.

Lausunto on käsitelty tekijänoikeusneuvoston täysistunnossa.